

„EDINOST“

Izhaja po trikrat na teden v šestih izdanjih ob **torkih, četrtnih in sobotah**. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obojno izdanje stane: za jeden mesec . . . 1.—, izven Avstrije f. 1.50 za tri mesece . . . 3.— „ „ „ 4.50 za pol leta . . . 6.— „ „ „ 9.— za vse leto . . . 12.— „ „ „ 18.—

Naročnino je plačevati naprej na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira. Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 3 nvč., izven Trsta po 4 nvč.

EDINOST

Oglasi se račune po tarifu v petitu; za naslove z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega navadnih vrstic. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu: ulica Casermá št. 13. Vsako pismo mora biti frankovano, ker nefrankovana se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema **upravištvu** ulica Molino piccolo št. 3. II. nadst. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst. Odprte reklame se proste poštnine.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„V edinosti je moč“.

O bratovščinah v Istri.

Govoril posl. Josip Kompare v seji deželnega zbora istrskega dne 16. januarja 1896.

Visoki zbor!

Poročilo deželnega odbora o obračunu bratovščinskega zaklada v Istri exbenečanski je tako na kratko, da ne more nikakor ugajati celó dobremu poznavalcu tega zaklada, kamo-li nam slovenskim zastopnikom, koji nismo bili nikdar seznanjeni z delovanjem odbora. Nam se je težko izreči, kako je sploh stanje tega bratovščinskega zaklada; sleherni narodni zastopnik bi pač moral želeli obširnjšega in natančnejšega poročila, da si po kritičnem pregledu istega ustvari popolnoma nepristransko sodbo. Ker torej nimam pred seboj takega poročila, kakoršnega bi si želel in kakoršnega treba, da bi dež. odbor sestavil, ne morem drugače, nego da vsaj površno in splošno nekaj besed izpregovorim o bratovščinskem zakladu. Občine okraja koperskega, koje zastopati imam čast, imajo skoro vse svoje bratovščinske zaloge, s tem je opravičen moj govor. Vsled Napoleonskih vojsk, od katerih je mnogo trpela tudi naša pokrajina, došlo je do neredov pri vseh javnih upravah, tako tudi pri cerkvenih. Stare zapuščine, bodisi cerkvam, bodisi cerkvenim bratovščinam, prišle so v silen nered. Krivo temu je bilo obubožanje ljudstva, nedostatno izobražanje duhovščine, novi nazori, drugačna vlada in še marsikaj drugega. Tedanja vlada je za cesarja Franja I. inkamerirala vse te stare zapuščine ter izročila iste domenski upravi. Quo titulo je tedanja vlada to učinila, ni mi znano, ker po tedanjem duhu vlade ni utemeljevala svojih odlokov. V birokratizmu bil je gotovo še duh cesarja Josipa II. Nekaj dohodkov od teh tako sestavljenih kapitalov, dobivale so cerkve in šole, kot nekake podpore. — Prejšnjim odlokom dne 31. maja 1845 ukrenilo se je nekaj stalnega, kar je imelo služiti kot gotova smer o deljenju dohodkov. Ustanovil se je bratovščinski zaklad, razdeljen po davčnih občinah. Čisti dohodek ima se deliti na tri jednake dele: jeden pripada cerkvi, drugi šoli in tretji siromakom. To bi se moralo točno vršiti vsako leto in na ta predpisani način. V dokaz, da se ni vselej tako postopalo od strani dotičnih uprav, povem le to, da mi je znano iz Dolinske, Dekanske, Pomjanske, Buzetske in Miljske bratovščinske uprave, da so pred 15 leti nazaj omenjene uprave trošile denar — osobito oni, namenjeni siromakom — tudi za druge svrhe. Tako postopanje označuje naš krščanski katekizem kot

vnebovpijoči greh. Leta 1861 so bili z oktoberskim diplomom sezvani deželni zbori, odborom je bila izročena uprava ali vsaj glavno vodstvo in nadzorstvo občinskih in z njim bratovščinskih uprav.

Vsled tega je naloga deželnega odbora, da strogo nadzoruje vse bratovščinske uprave, da se drže točno predpisov, koje je izdal slavni deželni odbor in se imenuje: „Regolamento per l'amministrazione delle confraternite localizzate nell'Istria ex-veneta“. — Mimogredé moram povdarjati, da bi bil moral deželni odbor izdati tak pravilnik tudi v slovenskem ali hrvatskem jeziku, da bi ga mogle razumeti tudi slovenske ali hrvatske uprave. Ako misli morda slavni dež. odbor, da je s tem „Regolamentom“ zvršil svojo dolžnost, bodi mu v dokaz dejstvo, da so pri vsem „Regolamento“ nekoje uprave bratovščinskega zaklada zelo zašle in zmedle upraviteljstvo. Saj je moral sam deželni odbor že večkrat dovoliti več svote, da je poseben računski uradnik moral popravljaliti ali celó čisto na novo sestavljati bratovščinske račune. Saj je faktično isti slavni deželni odbor že večkrat zaplenil denar, ki ga je imela bratovščinska uprava dvigniti vsled nepravčasno ali slabo sestavljenih računov.

Deželni odbor bi moral paziti, da se bratovščinski novci troše samo in izključljivo v one svrhe, za koje so ustanovljeni, da se torej občinski poglavarji, kot načelniki bratovščinskih uprav strogo drže postavnih predpisov. Istina je, da nekaj let sem deželni odbor resnično strogo zahteval, da se pravočasno polagajo na pregled bratovščinski računi. Ali nikakor ne morem odobriti, da sl. deželni odbor sekvestrira izplačo denarja vsled neredovitih računov pri c. kr. davčnih uradih. S tem škoduje isti cerkvam, šolam in revežem, kateri niso baš nič zakrivili, pa morajo trpeti!

V naprej naj slavni deželni zbor prisili občinskega glavarja tudi pod kaznijo, da točno predlaga račune, ker je isti jedino odgovoren, da pravočasno izpolni svojo dolžnost glede sestave računov in glede prave razdelitve, kakor to zadnje zahtevajo §§ 61, 62 in 68 občinskega reda. To naj se pa vrši čisto nepristransko, brez vseh ozirov. Ako bi se nadzorstvo vršilo pridno in točno, deželni odbor bi nam mogel podati vsaj toliko natančno poročilo, kakor je ono o ljudskih šolah. Imeli bi torej statistični tabelarni pregled o iznosu kapitalov, o interesih, o dohodkih, o upravi. Ne morem drugače, nego da na tem mestu opozorim tudi slavno c. kr. vlado na nekoje nedostatke pri upravi bratovščinskih zakladov. Kakor sem že omenil, spada jedna tretjina dohodkov ljudskim šolam, a denar ljudskih šol je postavno javen, d r ž a v n i d e n a r (öffentliche Staatsgelder). Iz tega sledi, da bi c. kr. okrajni šolski nadzorniki morali imeti točen pregled in uvid v šolsko tretjino bratovščinskih dohodkov. Njim bila bi tudi dolžnost, da nadzorujejo, je-li se ta denar postavno troši! Kolikor vem jaz, c. k. okr. šolski nadzorniki niso imeli takih podatkov do najnovjših časov, in če jih sedaj imajo, za stalno niso popolnem zanesljivi. — Do malo časa bil je običaj, da so bratovščinske uprave šolski dohodek tudi onih občin, katere nimajo šole, trosile skupno v šolo v drugih občinah, od katere šole niso uživale dobrote prve imenovane občine. C. k. zakon pa veli nasprotno, da se imajo taki bratovščinski dohodki obrestno nalagati, dokler bode mogoče zidati potrebno šole. (Truške, Movraž, Sočerga, Tinjan, Podpeč) Dalje veli ministerijalna naredba od l. 1873, da se ima tak denar rabiti le za notranje potrebe šole, a vendar se je velikokrat rabil tak denar v druge svrhe. Te razmere priporočam na uvažanje slavni c. kr. vladi.

Hitim h koncu. Priporočam torej sl. deželnemu odboru, da se potruži vsaj v prihodnje za obširneje in točneje poročilo in upam, da tudi stori tako.

Politiške vesti.

V TRSTU, dne 18. januarja 1896.

Deželni zbori. V deželnem zboru štirskem so stavili predlog podpisan od poslancev vseh skupin, s kojim pozivljajo vlado, naj pri razpravah o obnovljenju pogodbe z Ogersko dela na to, da se pravičneje urede prispevki za skupne stvari in pa da se odpravijo škode, ki jih trpi avstrijsko poljedelstvo. Gospodarske koristi Avstrije treba čuvati do skrajnih posledic in ako bi se imela pri tem celó pretrgati trgovinska in carinarska zveza z Ogersko.

Deželni zbor moravski je sklenil ustanoviti norošnico in hiralnico v proslavo jubileja cesarjevega.

V deželnem zboru Koroškem je izročil deželni predsednik vladno predlogo za uvedenje veronauka v viših razredih na realkah.

O zadnji seji deželnega zbora kranjskega spregovorimo v nocošnjem izdanju.

Predsednikom dež. zbora dalmatinskega imenoval je Njeg. Vel. cesar poslanca Kajetana Bulata. Ime Bulatovo je tudi res prišlo v kombinacijo takoj po smrti Klaičevi in opomnili smo bili že v našem listu, da je bil Bulat najtesnejši

kavarno starega Izmaela ter ga vprašal, kedaj da je odprl. Izmael mu je odgovoril, da malo preje, kakor pa je on prišel ter da niti ognja še ni naredil na ognjišču. Ergo: pokazalo se je tudi tukaj, da Jusuf ni sanjal, temveč je v resnici s šejtani pohajal po Sarajevu.

Od onega časa ni Jusuf več zahajal k „na-farbani“ Švabici, ni več pil vina, pa tudi ni več jedel svinjskega mesa, temveč je živel, kakor se spodobi pravovernemu Turčinu. Ko pa je prišel čas za potovanje v Meko, zbrali so sarajevski bogatini za njega neko višo svoto denarja, ki mu je zadoščala do tja, za nazaj itak ni potreboval ničesar, kajti v svetem mestu ga je pobrala azijska kolera, koja vsako leto zahteva obilno žrtev od bosanskih mahomedanskih romarjev.

PODLISTEK

6

Šejtan.

Po pripovedanju sarajevskih mosleminov.

Spisal Anton Zajc.

(Konec).

Hasan je odšel zmajevaje z glavo. Dospevši do kopelji je našel vrata zaklenjena ter je moral trkati, da je prebudil paznika, koji mu je petem odprl in ga spustil v notranje prostore.

„Je bil nocoj kedo tukaj?“, vprašal je Hasan čuvaja.

„Ne, ni žive duše ni bilo!“

„Ali si imel zakljeno vso noč?“

„Vso noč! Povej mi, zakaj pa to izprašuješ?“

Hasan mu je započel pripovedati o Jusufu in njegovih nocojskih doživljajih, čemur pa Turčin ni-

kakor ni veroval ter mu je z nasmehom rekel: „Ne, brate! Tu ni bilo nikogar; jaz sem sinoči vrata zaklenil, potem pa šel spat ter se nisem ganil iz svoje postelje do sedaj-le, ko si ti prišel in me prebudil. Tvoj prijatelj je vse to gotovo sanjal!“

„On pravi, da je tudi gunj pozabil tukaj! Hajdi, da ideva pogledat, videla bodeva takoj, koliko je resnice na tej stvari!“ Podala sta se v kopelj, kjer sta, na veliko iznenadenje, opazila na neki klopici gunj, kojega je Hasan reklamiral za lastnino svojega prijatelja.

„Kaj praviš ti na to?“, dejal je Hasan.

„Alah! Alah!“ šepnil je prepadeni Turčin.

„Šejtan je bil, šejtan!“

Ko je dan napočil, šel je Hasan tudi v

somišljenik Klaičev in da je pokojnik sam želel videti Bulata na mestu predsednika deželnega zbora dalmatinskega.

Ministerstvo Badenijsko se je popolnilo, oziroma pomnožilo: uradna „Wiener Zeitg.“ javlja, da je dosednji sekcijski načelnik v naučnem ministerstvu, dr. Eduard Rittner imenovan ministrom-rojakom za Galicijo, F. M. Lt. Emil vitez Guttenberg pa ministrom za železnice. In tako je gosp. Badeni vnovič zavaroval ravnopravnost za — Poljake in nemške liberalce. Poljaki imajo svojega ministra-rojaka, Guttenberg pa bode po volji nemškim liberalcem, ker je, kakor trde listi, nadahnen jožefinskim duhom.

„N. Fr. Presse“ se dela sicer kakor da bi menila, da se je sestava ministerstva po tem popolnjenju premenila v zmislu, za nemške liberalce neugodnem; to pa menda le zato, da bi grof Badeni pri tolikih skrbih morda ne pozabil, kolike važnosti je nemška levica za sedanji zistem, in pa, da je v tej levici tudi mnogo taci, ki bi radi kaj postali.

Posle ministra-rojaka za Galicijo je vodil do sedaj finančni minister Bilinski.

Zajedno s tema imenovanjema izvršili sti še dve važni spremembi. Sekcijski načelnik v ministerstvu za notranje posle, baron Erb, je šel v pokoj, sekcijski načelnik v trgovinskem ministerstvu Ernest pl. Körber je odstopil od glavnega vodstva državnih železnic ter je prišel na mesto Erbovo.

Petindvajsetnico ustanovljenja nemške države slavili so torej minole sobote po raznih nemških mestih. Navdušenja ni nikjer pravega in imajo vse slavnosti bolj prisiljen značaj. Dokaj značilno za nenavdušenje je pač dejstvo, da je nemško časopisje ves čas malone popolnoma molčalo o tej zgodovinski slavnosti in se je oglasilo še le na dan slavnosti sami z običajnimi slavnostnimi članki. In kaj naj rečemo o dejstvu, da se socijalnodemokratski poslanci niso hoteli udeležiti spominke slavnosti, prirejene v kraljevi palači? Kdor ve, da je za temi poslanci velik del naroda nemškega in da jim število somišljenikov narašča od dne do dne, ta bode vedel, kolik usodnega pomena je ta disakort v kompoziciji nemških državnikov. Pri slavnosti v kraljevi palači je nemški cesar v svojem prestolnem govoru obljubil vnovič, da se hoče vsikdar boriti za čast domovine in naroda na znotraj in na zunaj. A tudi v tem vskliku cesarja Viljema tiči pripoznanje, da narod nemški ne slavi ob posebno ugodnih okoliščinah petindvajsetletnice svoje velike države. Čemu je naglašal cesar Viljelm, da hoče braniti čast naroda in domovine tudi na znotraj? Kdor ima nekoliko zdrave pameti, mora ta vsklik razumeti le tako, da je tudi v državi sami nasprotnikov „časti naroda in domovine“!! Slabo, zelo slabo znamenje je to, ako vladar niti ob takih prilikah ne more drugače, nego da omenja tudi takih — neprijetnostij. Ne treba praviti, na koga je hotel namigniti cesar Viljelm se svojim vsklikom. Na one seveda, kojim ne dopuščajo njih načela, da bi se udeleževali državnih slavnosti — na socijalno demokracijo. A moč te socijalne demokracije narašča silno od dne do dne — ob takih ne ravno ugodnih avspicijah je slavila velika nemška država svojo petindvajsetletnico. Tega neugodnega občutka ne morejo udušiti ni plapalajoče zastave, ni gromenje topov, ni sijajno razsvetljena in krasnimi trasparenti odičena okna.

Obnarodimo še nekaj.

Presrečna hvala vam, da ste narod opozorili na napake v sedanji pisavi, pa tudi za to, da ste mi blagovoljno poslali mikavni svoj opis.

To je, Bog i Bogme! priznanje, ki se ne pobira vsak dan na ploščadi!

Vsa ta razna priznanja pridržal bi lahko za-se, ker se tiče le moje osebe, glavna stvar je, da ne greše več politični naši vestniki tako grozno in strašno, kakor so greševali, predno je moja knjižica prišla na vidik. Od onih dob nisem namreč nikder več bral, da je na pr. živinski zdravnik šel v to ali ono vas, da je bil usmrčen v Budimu svinjski trgovec Veliković, nego bral sem, da je zdravnik za živino, ali da je živino zdravnik šel v to ali ono vas, da je bil usmrčen v Budimu Veliković, trgo-

Šolske razmere v Galiciji. „Nova Reforma“ piše, da je v Galiciji l. 1894. od 1.351.650 otrok, ki bi morali obiskovati šolo, v resnico zahajalo v šolo samo 666.116, ter pristavlja: Ako se računa prirastek otrok v vsej Gališki od l. 1890. do l. 1894. samo na 60 tisoč, tedaj jih leta 1895. od 1.410.000 otrok, dolžnih šolo obiskovati, celih 744.000 ni uživalo prav nikakega šolskega pouka. Število nepismenih ljudi je torej vzrastlo v dobi, ko je tamkaj namestnikoval naš znani Badeni.

Rusija in evropski položaj. Neki diplomat je te dni pisal „Pester Lloyd“ iz Carjagrada, da bi Rusija mogla zasesti Carigrad brez nikake ovire. Kdo more trditi, da ruski veleposestnik Nelidov ni danes gospodar v Jildizkiosku? On lahko danes ali jutri predloži sultanu dogovor o protektoratu Rusije nad Turško, sultan pa podpiše. Ni-li značilno, povprašuje nadalje omenjeni diplomat, da je komisarjem Armenije bil imenovan Šakir paša, ki je Rus od pete do glave? Rusiji treba samo reči „hočem“ in sultan se rad poda pod njeno varstvo. Tudi Angleška bi gledala na tak korak z večjo resignacijo, nego bi si mislil marsikdo. Samo ob sebi se razume, da bi Francoska ne imela nič proti ruskemu protektoratu nad Turško, ravno tako pa tudi Nemčija ne, ki se je že ponovno izrazila, da se ne zmeni za vzhodno vprašanje. Ob enem vé ves svet, da Avstrija si ne želi vojne, med tem ko Italija sploh nič ne šteje. Tako se opisuje položaj od strani slovanstvu sila sovražne, toda Rusija misli, da nima sile in — ima prav.

Ruski proračun za 1896. Kakor poročajo „Neue Freie Presse“ iz Peterburga, proračunjeni so redni dohodki za 1896 z . . . 1.239.471.695 r. izredni dohodki z . . . 122.076.299 „
vкупно . . . 1.361.547.994 r.
redni troški pa z . . . 1.231.088.414 r.
ter izredni troški s . . . 130.459.580 „
vkupe . . . 1.361.547.994 r.

V primeri s proračunom za 1895 so redni dohodki za 1896 viši za 106.114.382 rubljev. Skoro pri vseh postavkah so redni dohodki zvišani, tako posebno pri železnicah, pri monopolu na žganje, kjer se ceni dohodke na čez 31 milijonov r., proti 107 mil. r. v letu 1895; pri davščinah na druge pijače z 284% mil. r., proti 278 mil. r. v l. 1895.

Redni dohodki več kot zadostujejo v pokritje rednih troškov, če tudi so se slednji v primeri z letom 1895. zvišali za čez 120 milijonov r., posebno, ker se državna železniška mreža kaj naglo povečuje, kakor tudi radi uvedenja monopola na žganje.

Gori omenjeni izredni troški so čisto produktivnega značaja, kajti namenjeni so zgolj za nove železnice in sicer je določenih za sibirsko 847 mil. r., za druge proge 16 mil. V očigled tako velikauskim izrednim troškom ni Rusiji treba najeti nobenega posojila, ker ima v državni blagajni preostankov do 271 mil. rubljev, od kojih se je nakazalo v pokritje 120 mil. Ni pa strahu, da se s tem izčrpi njene denarne sile, kajti resnični dohodki prvih 10 mesecev leta 1895. presegli so proračunjene za celih 393 mil. r.

V svojem pojašnjevanji proračuna obrnil se je ruski finančni minister proti onim listom, ki trdijo, da je francoski trg preobložen z ruskimi vrednostnimi papirji; pravi namreč, da si je Francija s tem pridobila letni dohodek od najmanje 180 mil. frankov, Rusiji posojene kapitalije, katerih

vec svinjami ali: (kupec na svinje, ali: usmrčen je bil V., ki je trgoval svinjami, ali da je bil usmrčen praščar Veliković itd., in isto tako nisem naletel nikder več na takole nemško slovenščino: „Varščino je položiti pri s posebnimi propisi naznanjenih blagajnicah v gotovini, ali v na pokaznika glasečih se državnih obveznicah“, — pač pa na tako: „Varščino je položiti pri blagajnicah, s posebnimi propisi naznanjenih, v gotovini, ali v državnih obveznicah, glasečih se na pokaznika“.

Sedanji minolnik gubi se v naših časnikih dan na dan, na nedovršnik brez pomožnika biti v izražanje bodočnosti, naletiš v njih le malokedaj več in raba dovršnika brez navedenega pomožnika v izražanje bodočnosti širi se od dne do dne ter bliža v tem oziru narodnej živej govoric, češčini, poljščini, ruščini in hrvaščini (vsaj čakavščini).

bi inace z lepa ne moglo plodonosno, a ob enem varno položiti. Tudi je izjavil, da hoče Rusija polagoma upeljati metalno valuto, pri koji se pa ne boče ravnala po teorijah, nego po dejanskih razmerah.

Gorenji podatki jasno pričajo, kako brez vsakršne primere naglo napreduje Rusija v gospodarskem pogledu, posebno če se uvažuje dejstvo, da je ni več države na svetu, kjer bi prebivalstvo plačevalo tako neznatnih davkov kot v tej ogromni slovanski državi; če se pomisli, da so nje dohodki pred petimi leti znašali le okolo 900 mil. r., in da je bilo v preteklem letu kar 13 tisoč kilometrov novih železnic v delu. Predelska in vipavska železnica, katerih pa ne ućakamo še tako z lepa, so prave igračice v primeri s takošnjimi daljavami.

Italija v Afriki. Položenje Italijanov v Makallé je zelo kritično. To priznavajo celo oni italijanski tržaški listi, ki sicer o stvari kaj radi prikrivajo resnico. Sinoč raznesel se je po Trstu celo glas, da je utrdba Makallé padla, toda potrdila tej vesti še ni. Tukajšnja „Sera“ dobila je brzojavko, da se Makallé utegne udati vsak trenutek. Sedaj priznavajo tudi službena poročila, da je moral podpolkovnik Galliano že dne 12. t. m. pognati vso živino iz utrdbe, ker niti ljudje niso imeli več vode. Iz Rima pa javljajo dne 18. t. m., da je vlada zaplenila mnogo brzojavk, naznanujočih poraz Italijanov in namenjenih raznim listom. Italijanska vlada je obustavila nadaljne pošiljanje vojakov v Eritrejo. Bržkone je uvidela, da je škoda žrtvovati ljudi in denar. Včerajšnja poročila so tudi zatrjevala, da se bodo Italijani vojevali le do aprila meseca, t. j. do početka ekvatorjalne deževne dobe, potem pa da vojno zopet prično meseca oktobra in da takrat zasedejo tudi pokrajino Harar. Uboga zaslepljenost! Ne morejo vzdržavati niti tega, kar so zasedli do sedaj, pa že mislijo na nove pridobitve, spojene z — novimi žrtvami. — Današnja poročila zatrjujejo, da je položaj okolu Makallé nespremenjen in da so pričela z Menelikom pogajanja radi miru. Ne verujemo, da je Menelik tako nespameten, da bi ponujal Italijanom mir, ko drži Italijane za grlo.

„L' Italia Militare“ je izračunila, da sestoji abisinska vojska, ki je obkolila utrdbo Makallé, iz nastopnih čet: Vojska ras Makonena iz Hararja 33.000 mož; četa ras Olieta iz Amhare 8.000 mož; konjištvo ras Mikaela 4.000 Galla; četa Tigrincev pod poveljstvom ras Alule in Mangaša 8.000 mož; vojska negusa Menelika 30.000 Šoancev in slednjič vojska kralja Godžanskega Tekle Ayamanota 10.000 mož. Skupno torej na okroglo 90.000 mož. Ubogi major Galliano, ubogi general Baratieri!

Različne vesti.

Šolsko vprašanje tržaško. Pod tem naslovom priobčili smo v zadnjem sobotnem večernem izdaju ukaz namestništva od dne 23. dec. 1895. glede dolžnosti mesta tržaškega ustanoviti posebno šolo za vasi Gropada in Padrič. Pri tej priliki smo omenili, da ta ukaz opravičuje zajedno potrebo ustanovljenja slovenske šole za otroke mestnih Slovencev. In v istini, kar velja glede dolžnosti ustanovljenja nove šole za vasi Gropada in Padrič, velja še v podvojeni meri z ozirom na zahteve mestnih Slovencev tržaških. Omenjeni ukaz namestništva sklicuje se najprej na vremenske odnošaje po zimi, kateri prinašajo vsako leto s seboj, da otroci (gropajski in padriški) tekom večega dela

Tako sem bral med drugimi sestavki, v tem oziru pravilno pisanimi, v št. 275. „Slov. Naroda“ od 1895. leta: „Ogerski min. predsednik Banffy, kateremu so padec proročovali večkrat že konservativci, še nikakor ne misli odstopiti. Govorilo se je, da Banffy odstopi, ko se dovrše cerkveno politične reforme. Te so se dovršile a ministerski predsednik je pa v liberalnem klubu naznanil i novo nalogo, katere se loti njegova vlada, namreč reforme uprave. Po novem letu predloži zbornici nekatere dotične predloge, pred vsem načrt zakona o upravnem sodišči“, v št. 276. „Slovenca“ od istega leta pa: „Državni poslanci iz kmečkih občin se snidejo v kratkem na skupno posvetovanje, da se pouče o željah in potrebah poljedelcev povodom obnovitve pogodbe z Ogersko“ itd.

(Dalje prih.)

zime ne morejo zahajati v šolo ne v Bazovico, ne v Trebče, torej ne udeleževati se redno šolskega pouka, kakor to velewa §. 7. o. š. zak. Ali isti vremenski odnošaji veljajo tudi za slovenske mestne otroke, kateri naj bi zahajali v okoličanske šole. Pri tem je pa še naglašati, da bi morali otroci mestnega okraja „Farneto“ zahajati v reber v šolo na Katinari, ne gledé na to, da je telesna konstitucija mestnih otrok šibkejša, nego ona okoličanskih, večinoma kmečkih otrok.

Ni treba, da naglašamo, kar je visoko namestništvo priznalo v odloku, s katerim je svoječasno odbilo zahtevo slovenskih mestnih starišev, da je v mestu tržaškem izkazano zadostno število otrok. Dočim zahteva namreč zakon za dokaz potrebe ustanovitve nove šole razun drugih pogojev, da obstaja za petletje povprečno število 40 otrok ter konstatuje namestništvo, da spada na Gropado 47, a na Padriče 36 otrok, izhaja iz poizvedovanj, vršivših se o prošnji za slovenske mestne šole, katera poizvedovanja je vodil tržaški magistrat sam, da znaša povprečno število otrok prositeljev v mestu tržaškem za petletje 170-8, torej preko štirikrat toliko, kolikor zahteva zakon kakor najmanjše število. Pri tem je pa opomniti, da so v poslednjem številu otroci le onih starišev, ki so podpisali prošnjo za slovensko šolo. Število otrok onih starišev, ki niso podpisali te prošnje, ki pa žele slovensko šolo, je gotovo najmanj štirikrat več.

Najbolj važen razlog za ustanovljenje šole za vasi Gropada in Padrič, ki je zajedno načelne važnosti za razrešenje tržaškega mestnega šolskega vprašanja je večkrat v omenjenem ukazu ta razlog, da v tem slučaju ne gre za ustanovitev šole za šolsko občino (ne okraj, kakor je bilo ne- točno rečeno v prevodu ukaza), kojo je osnovati na novo, ampak je treba le preskrbeti za šolski pouk v že obstoječi šolski občini ter da se mora torej, opiraje se potom analogije na veljavne določbe gledé snovanja šol, brezpogojno poskrbeti za sredstva, ki se pokažejo potrebna v istej občini.

To velja v polni meri tudi za slovensko šolo v mestu samem. Ta šola ustanovila bi se istotako v že obstoječi šolski občini ter zahteva istotako analogija, da se v perimetru mesta tržaškega ustanovi saj jedna slovenska šola iz istih razlogov, iz katerih jih imajo Lahi več.

To načelo zastopal je že g. dr. Gregorin v svojem utoku proti odloku namestništva zavrnil- šemu zahtevo mestnih slovenskih starišev, ter nas navdaja posebnim zadovoljstvom, da se je sedaj tudi visoko namestništvo postavilo na to načelno stališče ter zapustilo prejšnje ozkosrčno stališče. Imamo torej opravičeno nado, da se mestno šolsko vprašanje reši za nas Slovence istotako ugodno, kakor za Gropajce in Padričane, pri katerih se oddaljenost 4 kilometrov od bližnje šole ne počeva, da: niti ne omenja, akoravno imajo Gropajci in Padričani v Trebče in Bazovico bližje, nego tržaški mestni otroci v okolico. Tako je prav, da se ozira na faktične potrebe, ne pa na mrtvo besedilo zakona!

Ukaz visokega namestništva glede šole za Gropado in Padrič nam je jamstvo, da je naš več kakor je d n a j s t l e t n i boj za mestno slovensko šolo v Trstu (prva taka prošnja bila je uložena 22. septembra 1884.) načelno dobojevan.

Odvisno je-le še od dobre volje namestništva in ministerstva, da se skoro izdā rešitev, katero željno pričakujemo.

Stvar je nujna, ako se zavleče namreč rešitev uteka, ki je bil uložen že 7. avgusta 1894., torej pred 17 mese ci in pol, le še malo časa, zgubimo tržaški Slovenci zopet eno šolsko leto ter bodemo morali še za jedno leto prinašati nepri- merne in neopravičene žrtve za svoje šolstvo. Bis dat, qui cito dat (dvakrat da, kdor hitro da); ta rek je posebno na mestu, kjer gre za naj- više, t. j. kulturne koristi državljanov.

Nadejamo se torej trdno, da nam ne bode več dolgo čakati na trdo zasluženno slovensko šolo v s r e d i š č u mesta tržaškega.

Imenovanje. Konceptni vežbenik pri tukaj- šnjem policijskem ravnateljstvu, Anton Pehotsch (Pehoč) imenovan je koncipistom pri istem ravnateljstvu.

Mestni svet tržaški imel je minolo soboto nejavno sejo, v kateri se je bavil z nekaterimi točkami, tičočimi se notranjega gospodarstva (pre- selitve, podaljšanja najemščine itd.). Nekaterim osebam, stoječim v občinski službi, in stopivšim v pokoj, prisodil je primerno mirovino.

Zopet „otročarija“!! V tržaškem italijanskem poluslužbenem listu čitamo, da so te dni nepoznani zlikovci (bržkone dijaki) zamazali podobo Nj. Veličanstva, visečo v neki sobi tukajšnje občinske višere alke. Kaj je storilo ravnateljstvo v očigled temu novemu pojavu tržaške „otročarije“, o tem ni slišati ničesar. Taki pojavi odpustne „otročarije“, — kakor nazivljajo izvestni gospodje iz umevnih vzrokov taka hudodelstva — so sad „liberalne“-laške vzgoje. Boljšega argumenta pač ni trebalo za — poddržavljenje naših obljinskih srednjih šol!

Preiskava v Piranu zaradi žaljenja hrvatskih poslancev. Kakor poročajo iz Pirana tukajšnjemu „Piccolo della Sera“, dospel je 16. t. m. zvečer namestniški konceptist dr. Fabrizio v Piran s posebnimi pooblastili od strani okrajnega glavarstva koperskega. Dr. Fabrizio naj preiskuje oni znani dogodek, ki se je pripetil v Piranu hrvatskim deželnozborskim poslancem. Pooblaščenec dr. Fabrizio da je zaslísal vse izvoščike, ona dva težaka, ki sta popustila kovčeka, dasi sta bila plačana, jednega pilota in nekega moža, ki je bil baje slučajno prisoten, ko se je vršil napad na poslance. Nadejamo se, da bodejo oblasti v tem slučaju postopale proti krivcem kar najstrože, da dobijo uporni, razuzdani duhovi v Piranu zasluženno lek- cijo. To ti bode potem „un'allegria comitiva“, dragi „Piccolo“! Sicer pa je značilno to za ljudi, ki se zbijajo šale iz poštenih ljudi in uglednih mož, kojim se je dogodila tolika krivica in neču- veno nasilstvo. „Il Piccolo“ smeši naše poslance; ve naj, da po onem dogodku njegovi somišljeniki piranski sicer niso postali smešni, pač pa — uma- zani, še bolj nego so bili dosedaj. „Un'allegria comitiva“ — nu da, kdor nima zmisla in čuta za človeško dostojanstvo, temu se zdi vse smešno.

Obsodba zaradi demonstracije proti dvojezičnim napisom v Piranu. Med onimi uporniki, ki so svojedobno na trgu Tartini v Piranu metali ka- menje na sódnega slugo Ruzzierja, ko je isti snemal samoitalijansko tablo raz sodno poslopje, da se ista nadomesti z dvojezičnim napisom, bil je tudi sedaj 13letni Lucijan Zechin. Istega je svoječasno obsodilo Piransko sodišče, ker mali revolucionarec ni izpolnil še 14 leto, samo na teden dnij ječe. Proti tej obsodbi uložila je fantalinova mati utok na tržaško prizivno sodišče. Minolo soboto je isto razpravljalo o tem utoku. Z ziro m na mlečnozobno dóbo tega pobalina, znižalo mu je prizivno sodišče kazen na štiri dni zavora. Ta cvetka Piranske „mularije“ obnašala se je pred sodiščem jako drzno. In to drzovitost imenuje liberalni „Il Pic- colo“ — „tranquillità d'animo, superiore alla sua età“, pobalina samega pa nazivlja „una simpatica figurina“. So že take te — „Il Piccolove“ „sim- patije“!

Zopet disciplinarne obsodbe Zagrebških vseučiliščnikov. Akademski senat zagrebškega vseučilišča izrekel je svojo sodbo proti onim vseučil- ščnikom, kateri so bili vložili ničevno pritožbo proti obsodbi kr. sodnega stola Zagrebškega in katerim je bila pritožba ovržena. Senat obsodil je: 2 pravnik na izključenje za vselej; 2 pravnik in jednega modroslovca na izključenje za 4 se- mestre; 5 pravnikov in jednega modroslovca na izključenje za 2 semestra; 7 pravnikov in 1 far- macevt pa so dobili strogi ukor pred akademskim senatom... Žrtve madjarskega napuha!

Umrli za opekline. Iz Gradiške pišejo dne 15. t. m.: Pri tukajšnjem trgovcu z manufaktur- nim blagom Josipu Bernardisu služila je 14letna Marija Togaon. Dekle je včeraj klečé na ognjišču, mešalo polento. H krati se ji je vnela obleka. Prestrašeno dekle bežalo je, povito v plamen, v bližnjo sobo. Na nje strašno kričanje prihitevši domačini povili so jo z odejo ter tako udušili plamen. Uboge dekle pa je bilo že tako grozno opečeno, da je danes zjutraj umrlo v strašnih bolečinah.

Poskušen samomor. Minolo soboto zvečer sprožil si je 47letni Anton Laš iz Varšave, služ- bujoči na nekem nemškem parniku, sredi ulice dei Vitelli, iz revolverja štiri hitce v prsa. Okrog ne-

srečnika zbrala se je hipoma množica ljudi, nekdo je hitel po Trevesa. Le-ta je obvezal ranjenega ter ga dal prenesti v bolnišnico. Vzroka temu po- skušenemu samomoru na javni ulici ne poznamo. Rane Laševe so sicer nevarne, toda vendar ni izključeno, da mož ozdravi.

Uboga branjevka! V petek zvečer okolo 8. ure šla je 57letna branjevka Alojzija Bezenjak, stanujoča v ulici del Solitario hšt. 9 iz trga delle Legna po ulici della Fabbra proti domu. Na glavi imela je jerbas, v kojem je bilo kakih 200 jajc. Na vogalu ulice prišel ji je nasproti 30letni blapec Ivan Jamšek iz Postojine, službujoči pri Andreju Kačiču, sv. Alojzij hšt. 50. Jamšek je gonil o- slička, vpreženega v voziček. Po naključju se je osliček zadel v mimoprišedšo branjevko in — ča! ves božji dar cedil se je po tlaku. „Che fritaia!“ kričala je radostno hipoma prihitevša „mularija“ ter pobirala iz ogromne belo-rmene luže one jajca, ki se niso razbila popolnoma. Branjevka je pričela kričati, da jej Jamšek mora plačati jajca, le-ta pa ji je svetoval, da naj zahteva plačilo od oslička, ki je provzročil škodo. Stražarji so spremili pre- pirajoči se stranki (oslička so pustili na cesti) k bližnjemu komisarijatu. Tam so ju zaslišali na za- pisnik in ju odslovili, toda Jamšek bode moral svoječasno odgovarjati pred sodiščem.

O tatvini v tržaški čistilnici riža. Državno pravdnštvo v Trstu obustavilo je preiskavo proti dvem osebam, obtoženim sokrivnje pri tatvinah v tukajšnji čistilnici riža, o katerih tatvinah smo že parkrat sporočili v našem listu. Zajedno je stavilo šest obdolženih začasno na svobodo. V preiskovalnem zaporu gledé teh tatvin ostali so še: težaka Josip Colautti in Anton Grželj ter tr- govec Anton Dionisio, ki je kupoval ukradeni riž.

Požar v premogarni. O požaru v premogarni pri Moravski Ostrovici, o katerem smo sporočili na kratko v našem listu, pišejo od tam dne 15. t. m.: Sinoč ob pol 11 uri odločili so se inženirji, da poskusijo s svojim moštvom udreti v rov „Her- menegilda“, sodeči, da sta ogromna množina vode, kojo so bili rešilci neprestano sipali v goreči rov, in pa par, popolnoma zadušila ogenj. Res se je vrlim možem posrečilo prodreti blizo do kraja, kjer je bil ogenj. Osvedočili so se, da ogenj in voda nista skoro prav nič poškodovala sesalnih pri- prav, da bode torej moglo delo skoraj zopet zapričeti. Rešili so 16 delavcev, ki so bili omedleli; prepe- ljali so jih v bolnišnico v Poljsko Ostrovico. Med potjo je umrl jeden izmed njih. Nadalje spravili so na dan 16 mrličev. Izmed teh ponesrečenih bilo jih je 9 oženjenih. Posebno pohvalo zasluži požrtvovalno delovanje moštva o rešilnem delu. — Danes došla je semkaj uradna komisija, ki preišče jamo. Takoj po izvršenih potrebnih popravkih prične zopet delo v premogarni.

Največe mesto Evrope je London. Glasom poslednjih statističkih podatkov šteje to ogromno mesto okroglo 4,635.000 duš. To prebivalstvo po- troši na leto povprečno 4 milijarde gld. samo za hrano, a kljubu temu umre vsako leto v Londonu okolo 100 ljudi od gladu! London ima 48 želez- niških postaj, 76 gledališč, 2200 poštnih in brzo- javnih uradov, 547.111 hiš, 1450 cerkvā, 2100 bolnišnic, 76000 pivarn. 1800 kavarn, 570 hótelov, 2500 mesnic itd. London je po prilici 40krat veči od Trsta,

„Slovanski Svet“ prinaša v svoji 2. številki z dne 15. t. m. to-le vsebino: Nacijonalna avto- tonomija, kje si? — Zakon „o reviziji obrtnih in gospodarskih zadrug ter drugih društev“. — Iz deželnih zborov. — Kaj pravi nova pitajna reforma v Rusiji? — „Gospodarska zadruga“ pri sv. Lovrencu v Puščavi. — Zimska noč (Pesem). — Domovini (Pesem). — Rojakinjam (Pesem). — Paberki. — Razgled po slovanskem svetu. — Književnost. — Tej številki je priloženo „Kazalo“ za VIII. letnik (1895.).

Koledar. Danes (21.): Neža devica, mučenica; Majnard, opat, — Jutri(22.): Vinko(Vincencij), mu- čenec. — Mlaj. — Solnce izide ob 7, uri 41 min., zatoni ob 4. uri 44 min. — Toplota včeraj: ob 7. uri zjutraj 4-5 stop., ob 2 pop. 8-5 stop. C.

Loterijske številke. Izžrebane dne 15. t. m.

Trst	1,	61,	90,	30,	89.
Linc	39,	38	7,	52,	10.
Inomost	47,	1,	18,	48,	89.

Narodnogospodarske stvari.

"Slavija", vzajemno-zavarovalna banka v Pragi zavaruje človeško življenje po vseh kombinacijah, izmed katerih so najugodnejše naslednje.

1. za slučaj smrti, po kateri — naj se ista primeri kadarkoli — izplača se zavarovani kapital takoj dotičnim dedičem;

2. za slučaj smrti in doživetja gotovega leta, t. j. ako zavarovanec doživi naprej določeno leto, katero si sam izvoli, izplača se zavarovana istina njemu, ako prej umrje, pa takoj njegovim dedičem;

3. vzajemno n. pr. mož in žena, brat z bratom ali kakšni drugi osebi in sicer takó, kadar umrje eden izmed njiju, izplača se zavarovana svota preživelemu zavarovancu;

4. za dobo 20 let, t. j. ako umrje v teh letih, izplača se zavarovani znesek dedičem: če jih pa doživi, potem pa določi sam, kako naj se mu izplača kapital: ves h krati, v letnih obrokih, trajajočih do smrti člana ali pa še le po smrti njegovim dedičem.

5. za rento ali pokojnino, katera se začenja izplačevati dotičniku takoj po jednokratni ulogi gotovega zneska ali šele po nekotikih letih in sicer do smrti.

6. doto otrokom, zlasti dekletam, katera se izplača, ko zavarovani otrok doživi 18, 20, ali 24 leto svoje dobe in to tudi takrat, če je zavarovalec (oče, mati, oskrbnik) umrl pred koncem zavarovalne dobe, dasi v tem slučaju preneha dalnje uplačevanje zavarovalnine.

Vse te in ostale načine zavarovanja prevzema banka "Slavija" po ugodnejših pogojih in cenejših tarifih, kakor vse druge zavarovalnice. Vrh tega pa imajo člani banke "Slavije" — ker je vzajemna zavarovalnica — brez posebnega doplačila še pravico do dividende, t. j. do deleža na čistem dobičku, ki je doslej iznašal po 10%, 20%, 25% in jedno leto celó 48. — In končno je pri banki "Slaviji" dovoljen za uplačilo vsakega, tudi mesečnega obroka respire 90 dnij, dočim druge zavarovalnice čakajo na vplačilo premije po pretekle roku ponajveč 30 dnij.

Vsa podrobnejša pojasnila o zavarovalnih zadevah daje radovoljno generalni zastop banke Slavije v Ljubljani, v lastni hiši v v gospodskih ulicah št. 12.

Trgovina s sladkorjem v Trstu. Uvoz je znašal leta 1895. 929.700 m. st., leta 1894 pa 941.900 m. st. Izvoz leta 1895 761.700, leta 1894. pa 934.900 m. st. — Izvoz se je torej znižal v primeri z letom 1894 za 173.200 m. st.

Od izvoza pripada tržaškemu konumu 31.000 met. st., torej rabi vsaki prebivalec našega mesta in okolice povprečno po 20 kil na leto. Za Istro in Dalmacijo odposlalo se je 33900 vreč.

V skladiščih imamo 250.600 met. stot. (razun 3500 m. st. pa je ta množina namenjena za izvoz) proti 84.000 m. st. v lanskem letu.

Vabilo k družbi sv. Mohorja.

Naši oč. gg. poverjeniki se morajo mnogo truditi, preden naberejo toliko število udov, kolikor jih je štela Mahorjeva družba v zadnjih letih in zlasti v ravno preteklem letu. Potem pa, ko dojdejo vpisovalne pôle v Celovec, je mnogo, dela, da blagajnik vse zneske uknjiži, vse ude pregleda ter nove zapiše v bratovske bukve in na podobice, pôle po uredi za imenik in natisk; a kaj še je dela potem, preden tiskarna dovrši ves ogromni imenik! Da vse to doženemo o pravem času, treba je, da novi in stari udje za goda pristopajo k družbi. Naj se to že zdaj godi; saj ne bo več dolgo, ko po družbenih pravilih končamo nabiro. Do dne 5. sušca je skrajni čas, do katerega imajo gg. poverjeniki doposlati vpisane ude in udnino; kdor se oglasi pozneje, nima pravice do vseh knjig po jednem goldinarju, ampak mora plačati za knjige po pravilih toliko, kakor po knjigarnah, in tu veljajo knjige od jednega leta še čez 3 gld. 50 kr.

Zatorej prav lepo prosimo častite naše poverjenike, vse duhovnike in rodoljube, naj ob vsaki ugodni priliki v cerkvi kakor zunaj cerkve zopet zastavijo svojo zgovorno besedo v korist Mohorjeve družbe in njenih udov, da nas letos ne bode

nikakor manj, ampak kar mogoče še več od lanskega leta. Seveda pojde to marsikje že težko, zakaj v nekaterih župnijah so — hvala Bogu — že na vrhuncu in ne morejo više, a z druge strani je le še dosti krajev, kjer bi se dalo še mnogo udov pridobiti, ako se ljudstvo bolje in večkrat opomni na Mohorjevo družbo ter se jim razložijo velike in mnogovrstne koristi, ki udom dohajajo iz nje. Gotovo duhovnik in vsak pošten človek z britkostjo opazuje in ga v srce boli, ko vidi, kako neotesana je tu in tam mladina, včasih še celó starina, in koliko se nahaja pri ljudeh še res prave dušne grdobe. Kaj storiti, kako opomoči? Eden najgotovnejših pomočkov je Mohorjeva družba! Skušaj človeka zanimati za njene knjige, za njih berilo, pa ga ali ohraniš nepokvarjenega ter ga še više olikáš, ali pa mu premeniš neugodno podobo v tako, da bo zopet človeka dostojna in naposled božja. V to delovati — kdo bi ne hotel, kdor ima srce na pravem mestu: duhovnik za svojo izročeno mu čredo, predstojnik za svoje podložnike, oče in mati za svoje otroke, gospodar za svoje domače ljudi!

Knjige izidejo iste, kakor so napevedane v "Glasniku družbe sv. Mohorja" v letošnjem Koledarju. Večinoma so tudi že v stavku in deloma dovršene v tisku, le na "Zgodbah sv. pisma" delujeta najbolj njih marljivi g. pisatelj in potem tiskarna, družbenega koledarja za l. 1897. pa se kmalu lotimo. Za zadnjo to knjigo prosimo gg. pisatelje še prav mnogih dušnih prispevkov.

Molitvenik "Marija Devica, majnikova kraljica" se dobi vezan v platno z rudečo obrezo po 40 kr., v usnje z zlato obrezo po 60 krajcarjev doplačila.

Bog nam blagoslovi v novem letu Mohorjevo družbo tako, da bo Slovencem v časno in večno srečo, pa v veliko čast pred svetom! Torej ne nazaj — ampak le naprej!

V Celovcu, dne 16. prosinca 1896. leta.

Odbor.

Najnovejše vesti.

Rim 20. Listu "Tribuna" došla je iz Masave brzojavka, katera potrjuje, da Menelik je ponudil Baratierju, naj bi pričele razprave o sklenitvi miru ter zahteval, da Baratieri imenuje pooblaščenca za te razprave. — Položaj v Makalleju je nespremenjen.

Rim 19. Agencija "Stefani" javlja iz Aleppa: Italijanski konzul v Zeitunu (Mala Azija) odpotoval je, da bi v zvezi z angleškim in francoskim konzulom posredoval pri upornikih. Italijanski konzul zastopa tudi avstro-ogerskega in nemškega konzula.

Madrid 20. Od poveljstva španske vojske na otoku Kuba odstopivši maršal Martinez Campos se že vrača v svojo domovino. Na njegovo mesto določen general Wegler odpotuje dne 24. t. m. na Kubo. Službene brzojavke poročajo o večih bitkah, v katerih so zmagali Španci. (Vzrok odstopu maršala Martinez Camposa je seveda ta, da ga je vsa španska javnost jela smatrati nesposobnim za vdušenje vstaje. Službene poročila govoré sicer vedno o vseh španskih orožja, toda resnica je, da se je ustaja razširila že po vsem otoku kljub 100 tisoč mož španske vojske. Ured.)

ZAHVALA.

Podpisani odbor izpolnjuje svojo prijetno dolžnost zahvaljevaje se pristréno vsem blagim darovalcem in darovalkam, ki so dali ali poslali svoje darove za slovensko šolo pri sv. Jakobu bodisi v denarju, bodisi v obleki. Poleg naše iskrene zahvale naj bodo si v svesti, da so storili človekoljubno in rodoljubno dejanje, za katero jim bodo hvaležni obdarovani otroci, stariši otrok in ves narod. Z veseljem izrekamo na tem mestu še posebno zahvalo gospej Metlikovičevi, ki nam je izdatno pomagala pri nabiranju, gospodu Šorliju za nabrani denar s polo v njegovi kavarni ter gospodu Mušeku, gospodarju gostilne "Alla Vittoria", ki nam je tudi s polo nabiral doneskov.

Vsem čestitim darovalcem naj plačata sveta brata Ciril in Metod!

V Trstu, dne 16. januarja 1896.

Odbor tržaške ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda.

Trgovina s sladkorjem.

Batimpesta. Pšenica za jesen 7.16 7.18 Pšenica za spomlad 6.98 — do 6.99 Oves za jesen — — — — — za spomlad 6.34 6.36 Koruza za oktober — — — — — maj-juni 1896 4.41 — 4.43 Pšenica nova od 75 kil. t. 7.05 — 7.10 od 79 kil. t. 7.10 — 7.20 od 80 kil. t. 7.15 — 7.25 od 81 kil. t. 7.05 — 7.35 od 82 kil. for. 7.35 — 7.40. — — — — — 5.40 — 5.75. Pšenica stalna prodaja 20000 mt. st., 2^o, nč. dražje. Vse druge vrste žita nospremenjene. Vreme: mrzlo. Traga. Normalni sladkor t. 14.40. — — — — — za maj 14.80. Oktober-december. 13.80 jako stalno.

Praga. Centrifugal novi, postavljen v Trst sč carino vred odpošiljatev precej t. 31.50. Con casni 32.25 — 32.50 Četvorni 33.25 — 33.50. V glavah (sodih) 33.50. 34. — jako stalno.

Havre. Kava Santos good average za januar 88.50, za maj 83.75.

Hamburg. Santos good average za januar 69. — za mare 69.50 za maj 68.25.

Dunajska borza 20. januarja 1896

	danes	predvčeraj
Državni dolg v papirju	100.65	100.60
„ „ v srebru	100.95	101.15
Avstrijska renta v zlatu	122.45	122.50
„ „ v kronah	100.40	100.30
Kreditne akcije	360.25	361.25
London 10 Lat.	121.55	121.60
Napoleoni	9.63	9.62 1/2
20 mark	11.87	11.85
100 italj. lir	44.30	44.32 1/2

Tržne cene

(Cene se razumeje na debelo in s carino vred.)

Domači pridelki.

Cena od for. do for.

Fkol:	Koks	100 K.	12.75	13. —
Mandoloni	"	"	11. —	11.25
svetlorudeči	"	"	11. —	11.25
temnorudeči	"	"	11. —	11.25
kanarček	"	"	12.50	12.75
bohinjski	"	"	10.50	10.75
beli veliki	"	"	10. —	10.25
„ mali	"	"	10.50	11. —
zeleni, dolgi	"	"	8. —	8.40
„ okrogli	"	"	8.50	9. —
mešani hrvaški	"	"	76. —	78. —
štajerski	"	"	9.75	—
Maslo fino štajersko	"	"	10.75	—
Jedmen št. 10	"	"	12.25	11. —
„ 9	"	"	7.25	7.50
„ 8	"	"	6. —	6.25
Zelje kranjsko	"	"	3. —	3.20
Bepa	"	"	9.25	9.50
Krompir, štajerski	"	"	—	—
Proso kranjsko	"	"	57. —	58. —
Leča, kranjska	"	"	61. —	62. —
Špah ogerski	"	"	174. —	176. —
Mast ogerska	"	"	178. —	180. —
Kava Mocca	"	"	186. —	188. —
Ceylon Plant. fina	"	"	162. —	164. —
„ Perl	"	"	184. —	186. —
Java Malang	"	"	158. —	160. —
Portorico	"	"	162. —	164. —
Guatemala	"	"	—	—
San Domingo	"	"	—	—
Malabar Plant.	"	"	—	—
„ native	"	"	—	—
Laguayra Plant	"	"	—	—
„ native	"	"	142. —	143. —
Santos najfiniji	"	"	138. —	139. —
„ srednje fini	"	"	132. —	133. —
„ srednji	"	"	122. —	124. —
„ ordinar	"	"	—	—
Rio oprani	"	"	143. —	144. —
„ najfiniji	"	"	135. —	137. —
„ srednji	"	"	31.25	—
Sledkor Centrifugal I. vrste	"	"	32.50	32.75
Concassé	"	"	33.25	33.75
v glavah	"	"	33.50	33.75
razkosani	"	"	19.50	20. —
Biz italijanski fini	"	"	18.50	18.75
„ srednji	"	"	15.75	—
Japan fini AAA	"	"	15. —	—
„ srednji	"	"	12. —	—
Rangoon extra	"	"	11. —	—
„ I.	"	"	9. —	—
„ II.	"	"	20.50	—
Petrolej ruski v sodih	"	"	6.30	—
„ v zabojih od 29 kil.	"	"	59. —	61. —
Olje italijansko najfinije	100 K.	"	54. —	56. —
„ srednje	"	"	31. —	32. —
bombažno, amerik.	"	"	31. —	32. —
dalmatinsko	"	"	3. —	4. —
Limon Mesinski	"	"	3. —	5. —
Pomaranče	zaboj	"	78. —	75. —
Mandeljni Dalmatinski	100 K.	"	100. —	102. —
„ Bari	"	"	10.25	10.50
Finjoli	"	"	13. —	13.50
Boščji Dalmatinski novi	"	"	34. —	38. —
„ Puljski	"	"	24. —	25. —
„ Puljske	"	"	29. —	31. —
„ Grške v venci novi	"	"	42. —	43. —
„ Slatinske nove	"	"	42. —	43. —
Vamperli	"	"	44. —	45. —
Gibbe	"	"	13. —	—
Polenovke srednje velikosti	"	"	5. —	—
„ velike	"	"	—	—
„ male	"	"	—	—
Slaniki v velikih sodih	"	"	—	—
„ v 1/2	"	"	—	—

JAKOB ŠTRUKELJ - TRST

via Caserma šte. 16 uhod piazza della Caserma.

(nasproti veliki vojašnici).

prodaja po neverjetnih nizkih cenah vsakovrstna angleška

KOLESA (bicykle)



Zastopstvo koles "Raleigh" iz tovarne "Raleigh Cycle Co. Ltd. Nottingham Angleško" in koles "Adler" iz tovarne H. Kleyer Frankfurt.

Kolesa "Raleigh" in Adler so svetovno znana, poslednja rabijo se v nemški vojski. Kolosa pošilja se na deželo in na vse kraje brez vseh stroškov.

Sprejema se poprava vsakovrstnih novih in starih koles in živalskih strojev.

V zalogi nabijajo se vsakovrstna orodja in priprave za kolesa.

Zahtevajo naj se ceniki!